

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle (RRP)
361/00.01.03.00/2022

Tulevaisuuslautakunta 07.09.2022 § 32

Lisätiedot va. Kehittämisjohtaja Heli Aalto, p. 013 330 7908, heli.aalto@siunsote.fi

Päätösehdotus Muutosjohtaja Felin Elina:

Tulevaisuuslautakunta hyväksyy Työelämään kuntouttavien mielenterveyspalvelujen kehittäminen - IPS-sijoita ja valmenna! -hankkeen jatkohakemuksen (VN/10853/2020) sekä Hanke päihteitä käyttävien äitien palveluiden turvaamiseksi (Suojaa-hanke VN/16429/20211(2) jatkohakemuksen.

Tulevaisuuslautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että se hyväksyy RRP-rahoitushakemuksen (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toinen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle VN/21749/2022M) suunnitelmapohjan ja valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tekemään avustusehtojen mukaisen hankesuunnitelman kirjoittamisen loppuun.

Tulevaisuuslautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että aluevaltuusto valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tarkistamaan ja hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivosen allekirjoittamaan ja lähettämään lopullisen hakemuksen määräaikaan 6.10.2022 klo 16.15 mennessä STM:lle. Hakemusasiakirjat tuodaan tiedoksi seuraavaan tulevaisuuslautakunnan kokoukseen 12.10.2022.

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus Työelämään kuntouttavien mielenterveyspalveluiden kehittäminen – IPS – sijoita ja valmenna! jatkorahoitushaku on ajalle 1.1.2023-30.6.2023 Hakemus on jätetty 25.8.2022.

Siun soten laajassa alueellisessa hyvinvointikertomuksessa (hyväksytty Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän valtuustossa 14.6.2022/pykälä 20) on nostettu Pohjois-Karjalan yhdeksi keskeiseksi hyvinvointihaasteeksi mielenterveys- ja päihdeongelmat.

IPS-mallissa on kyse tuetun työllistymisen näyttöön perustuvan työhönvalmennuksen toteuttamisesta psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen integroituna palveluna. IPS-kokonaisuus on osa Marinin hallituksen mielenterveysstrategiaa 2020-2030. Nyt haettavan IPS-hankkeen täydennyshaun myötä on mahdollista laajentaa rajatusti asiakasryhmää nykyisestä ja sitä kautta vakiinnuttaa toimintaa osana

tuetun työllistymisen palveluja tulevana hankekautena. Täydennyshaussa haettavassa hankkeessa jatketaan edellisen hankekauden tavoitteita. Hankeaika on tähän mennessä ollut verrattain lyhyt ja toiminta käynnistyi hitaasti johtuen muun muassa koronasta aiheutuneista haasteista. Haetun hankkeen kustannusarvio on 167 305€ josta omavastuu on 80 % eli 33 461€.

Hanke päihkeitä käyttävien äitien palveluiden turvaamiseksi, eli Suojaa-hanke jatkohaku kohdentuu ajalle 1.8.-31.12.2022 eli kyseessä on jo käynnissä olevan hankkeen lisärahoitus. Hakemus on jätetty 31.7.2022. Hankkeen kokonaiskustannukset (euroina) 57 700 €, josta valtionavustus 46 160 € ja 80% omavastuu 11 540 €.

Kohderyhmänä hankkeessa ovat lasta odottavat ja pikkulapsivaiheen (lapsi 0-3 vuotta) perheet, joissa on päihneiden käyttöä. Hankkeessa kehitetään päihkeitä käyttävien äitien ja heidän kumppaniensa kuntoutusta ja hoitoa yhteistyössä neuvoloiden ja sekä lastensuojelun kanssa. Hankkeessa tehtävällä työllä tuetaan asiakkaiden hoitoon hakeutumista ja pääsyä sekä siihen sitoutumista ja motivoitumista päihteettömyyteen. Hankkeessa vahvistetaan raskauden aikaista mentalisaatiota, raskauden ja vauva- sekä pikkulapsivaiheen varhaista vuorovaikutusta, koordinoidaan perheen palveluja ja tehdään asiakaskohtaisten tavoitteiden mukaista perhetyötä. Pohjois-Karjalassa HAL-toimintaan osallistuu vuosittain 10-20 perhettä, mutta kansallisesti arvioidun esiintyvyyden (6% odottajista ja pikkulasten vanhemmista) perusteella, päihkeitä käyttäviä perheitä on Pohjois-Karjalassa jopa n. 80 vuositasolla. Hanketiimi on moniammatillinen, siinä työskentelee kättilö, perheterapeutti, perhetyöntekijä, terveydenhoitaja ja sosiaalityöntekijä. Lisäksi hanke ostaa lääkäriyöpanosta.

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Elpymis- ja palautumissuunnitelma on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, kasvattaa tuottavuutta, nostaa työllisyysastetta, nopeuttaa hoitoon pääsyä sekä edistää alueellista, sosiaalista ja sukupuolten tasa-arvoa. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Suomen kestävän kasvun ohjelman pilarista 4, joka koskee sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamista ja kustannusvaikuttavuuden lisäämistä, ja osin pilarista 3, joka koskee työllisyysasteen ja osaamistason nostamista kestävän kasvun vauhdittamiseksi.

Suomen kestävän kasvun -ohjelman valtionavustuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella 1126/2021. Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hanke täyttää seuraavat valtionavustusasetuksen 4 §:n mukaiset erityiset edellytykset: 1. avustus täyttää elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset tavoitteet; 2. avustus tukee sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista; 3. avustuksessa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö; ja 4. avustuksen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä elpymis- ja palautumissuunnitelman pilarissa 4 on lisäksi, että sillä rahoitettava toiminta toteuttaa yhtä tai useampaa seuraavista tavoitteista:

1. edistetään laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön kiireettömään hoitoon pääsyä seitsemässä vuorokaudessa perusterveydenhuollossa sekä vähennetään covid-19 -epidemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvajetta;
2. edistetään perusterveydenhuollon hoitopääsyä vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista;
3. vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta;
4. otetaan käyttöön perusterveydenhuollon hoitopääsyä edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä elpymis- ja palautumissuunnitelman pilarissa 3 on lisäksi, että sillä rahoitettava toiminta toteuttaa jompaakumpaa tai molempia seuraavista tavoitteista:

1. laajennetaan Työkykyohjelmaa ja toimintamallia, jossa tuetun työllistymisen näyttöön perustuva työhönvalmennus toteutetaan psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen integroituna palveluna;
2. otetaan huomioon mielenterveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä.

Hankkeen tulee täyttää myös valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n mukaiset valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset. Valtionavustusta voidaan myöntää valtion talousarvion tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston varojen puitteissa, jos:

1. tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä;
2. valtionavustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta;
3. valtionavustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen; sekä
4. valtionavustuksen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Hankehakemukset arvioidaan STM:n laatimien arviointikriteerien mukaisesti.

Toisessa haussa valtionavustuksina jaettavissa oleva enimmäismäärä on yhteensä 255,6 miljoonaa euroa. Hakuaika alkoi 1.9.2022 ja päättyy 6.10.2022 klo 16.15. Toisen haun valtionavustus on käytettävissä vuoden 2025 loppuun saakka kuitenkin niin, että avustussumma tarkistetaan erikseen vuosien 2024 ja 2025 osalta eduskunnan vahvistettua valtion talousarvion. Osa toimenpiteistä rajautuu tätä lyhyemmälle ajalle. Valtionavustus myönnetään täysimääräisenä hankkeen valtionavustukseen oikeuttaviin kustannuksiin. Hankkeeseen osallistuvalla taholla ei siis edellytetä omarahoitusosuutta.

Aluehallitus 19.09.2022 § 119

Lisätiedot va. Kehittämisjohtaja Heli Aalto, p. 013 330 7908, heli.aalto@siunsote.fi

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy RRP-rahoitushakemuksen (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toinen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle VN/21749/2022M) suunnitelmapohjan ja valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tekemään avustusehtojen mukaisen hankesuunnitelman kirjoittamisen loppuun.

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tarkistamaan ja hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivosen allekirjoittamaan ja lähettämään lopullisen hakemuksen määräaikaan 6.10.2022 klo 16.15 mennessä STM:lle. Hakemusasiakirjat tuodaan tiedoksi seuraavaan tulevaisuuslautakunnan kokoukseen 12.10.2022.

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti tulevaisuuslautakunta päättää toimialueet ylittävistä strategisista hankkeista. Suomen kestävän kasvun -ohjelman valtionavustusten ohjeistuksen mukaan asia tulee kuitenkin viedä aluevaltuuston käsittelyyn.

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Elpymis- ja palautumissuunnitelma on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa.

Suomen kestävän kasvun -ohjelman valtionavustuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella 1126/2021. Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hanke täyttää seuraavat valtionavustusasetuksen 4 §:n mukaiset erityiset edellytykset: 1. avustus täyttää elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset tavoitteet; 2. avustus tukee sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien

käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista; 3. avustuksessa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö; ja 4. avustuksen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Avustuksen myöntämisen kriteereitä on avattu tarkemmin Tulevaisuuslautakunnan 7.9.2022 käsittelyn selostusosassa.

Toisessa haussa valtionavustuksina jaettavissa oleva enimmäismäärä on yhteensä 255,6 miljoonaa euroa. Hakuaika alkoi 1.9.2022 ja päättyy 6.10.2022 klo 16.15. Toisen haun valtionavustus on käytettävissä vuoden 2025 loppuun saakka kuitenkin niin, että avustussumma tarkistetaan erikseen vuosien 2024 ja 2025 osalta eduskunnan vahvistettua valtion talousarvion. Osa toimenpiteistä rajautuu tätä lyhyemmälle ajalle. Valtionavustus myönnetään täysimääräisenä hankkeen valtionavustukseen oikeuttaviin kustannuksiin. Hankkeeseen osallistuvalla taholla ei siis edellytetä omarahoitusosuutta.

Muiden hankkeiden osalta päätöksen on tehnyt tulevaisuuslautakunta, eikä niitä tarvitse käsitellä muissa toimielimissä. Merkitään kuitenkin tiedoksi, että tulevaisuuslautakunnan käsittelyssä 7.9.2022 § 32 selostusosaan on kirjattu virheellinen omavastuu %. Oikeat omavastuuosuudet ovat 20 %, eli:

Työelämään kuntouttavien mielenterveyspalveluiden kehittäminen – IPS – sijoita ja valmenna! jatkorahoituksen kustannusarvio on 167 305€, josta omavastuu on 33 461€, eli **20%**.

Hanke päihkeitä käyttävien äitien palveluiden turvaamiseksi, eli Suojaa-hanke jatkohaku. Hankkeen kokonaiskustannukset (euroina) 57 700 €, josta omavastuu 11 540 €, eli **20 %**.

Hankkeiden euromääräiset summat ovat oikein. Korjaus viedään myös tulevaisuuslautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Aluevaltuusto 27.09.2022 § 55

Lisätiedot va. Kehittämisohtaja Heli Aalto, p. 013 330 7908, heli.aalto@siunsote.fi

Päätösehdotus Aluehallitus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy RRP-rahoitushakemuksen (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toinen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle VN/21749/2022M) suunnitelmapohjan ja valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tekemään avustusehtojen mukaisen hankesuunnitelman kirjoittamisen loppuun.

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tarkistamaan ja hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivosen allekirjoittamaan ja lähettämään lopullisen hakemuksen määräaikaan 6.10.2022 klo 16.15 mennessä STM:lle. Hakemusasiakirjat

tuodaan tiedoksi seuraavaan tulevaisuuslautakunnan kokoukseen
12.10.2022.

Päätös Hyväksyttiin.

Tulevaisuuslautakunta 12.10.2022 § 42

Lisätiedot va. Kehittämiskoordinaattori Heli Aalto, p. 013 330 7908, heli.aalto@siunsote.fi

Päätösehdotus Muutosjohtaja Felin Elina:

Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedoksi RRP-rahoitushakemuksen (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toinen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle).

Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedoksi selostusosassa kuvatun kirjoitusvirheen korjauksen IPS-hankkeen ja Suojaa-hankkeen omavastuuosuuksien osalta.

Tulevaisuuslautakunta kuulee asiantuntijana kehittämisjohtaja Heli Aaltoa tämän pykälän osalta.

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus Liitteenä oleva Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen RRP-rahoitushakemus (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toinen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle) on lähetetty Sosiaali- ja terveysministeriöön 6.10.2022 määräaikaan mennessä.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hakee vuosille 2023-2025 Suomen kestävän kasvun ohjelman toisesta hausta valtionavusta alueen sote-palvelujen saatavuuden vahvistamiseen ja kustannusvaikuttavuuden lisäämiseen. Hankehakemus kohdentuu pilariin 4 investointeihin.

Haettavalla valtionavustuksella toteutetaan ensimmäisen hankehakuden aikana tehtyjen toimeenpanosuunnitelmien mukaista kehittämistä, osallistutaan kansalliseen ja Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyöhön. Hankkeen aikana kehitetään ja pilotoidaan ensilinjan etäasioinnin asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalliin liittyviä ratkaisuja ja tehdään muita etäasiointia lisääviä toimenpiteitä ja laajennuksia. Haavoittuvassa tai heikossa asemassa olevien kohderyhmät toisessa vaiheessa ovat nuoret psykosiaalisen tuen tarpeen ja mielenterveyshäiriöiden osalta (varhainen tunnistaminen ja tuki), aikuiset ja ikääntyneet pitkäaikaissairaat sekä

säännöllisen kotihoidon tai palveluasumiesn piirissä olevat henkilöt, erityisesti terveyspalvelujen osalta.

Tehtyjen nykytilan analyysien pohjalta toteutetaan palvelukokonaisuuden kehittämistyötä. Tulevien vuosien toimeenpaneva kehittämistyö tuottaa arvokasta tietoa hoitoon, palveluun ja kuntoutukseen pääsystä ja niistä muutoksista, joita näillä menetelmin tapahtuu. Tietoja ja kokemuksia mitataan, arvioidaan ja tehdään muutoksia niiden perusteella. Käyttöön otettavat menetelmät, toimintamallit ja ohjelmistoratkaisut vahvistavat eri palvelujen käytöstä muodostuvaa tietopohjaa, jota voidaan edelleen hyödyntää alueen palvelujen poikkihallinnolliseen ja kustannusvaikuttavaan toiminnan kehittämiseen alueen asukkaiden palvelujen turvaamiseksi, osana koronapandemian jälkihoitoa.

Tulevaisuuslautakunnan käsittelyssä 7.9.2022 § 32 selostusosaan on kirjattu virheellinen omavastuu % IPS-hankkeen ja Suojaa-hankkeen osalta. Oikeat omavastuuosuudet ovat 20 %, eli:

Työelämään kuntouttavien mielenterveyspalveluiden kehittäminen – IPS – sijoita ja valmenna! jatkorahoituksen kustannusarvio on 167 305€, josta omavastuu on 33 461€, eli **20%**.

Hanke päihkeitä käyttävien äitien palveluiden turvaamiseksi, eli Suojaa-hanke jatkohaku. Hankkeen kokonaiskustannukset (euroina) 57 700 €, josta omavastuu 11 540 €, eli **20 %**.

Hankkeiden euromääräiset summat ovat oikein.

Tulevaisuuslautakunta 15.03.2023 § 32

Lisätiedot	Kehittämiskojohtaja Heli Aalto, p. 013-330 7908, heli.aalto@siunsote.fi
Päätösehdotus	Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka: Tulevaisuuslautakunta esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle, että se hyväksyy RRP-rahoitushakemuksen (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toinen hakemus Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle VN/21749/2022M) muutokset ja valtuuttaa kehittämisjohtaja Heli Aallon tekemään avustusehtojen mukaisen muutoshankesuunnitelman kirjoittamisen loppuun.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	Tulevaisuuslautakunta käsitteli kokouksessaan 12.10.2022/pykälä 42 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hankehakemusta Suomen kestävän kasvun ohjelmaan. Rahoituspäätös saatiin 8.12.2022. Päätöksellä myönnettiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle rahoitusta 8 635 000 €. Haettu summa oli 10 380 885 €. Kyseessä on 3 vuotinen siirtymämääräraha, joka on käytettävä 2,5 vuoden sisällä. Hankesuunnitelmaa joudutaan muuttamaan rahoituspäätöstä vastaavaksi.

Hankesuunnitelman muutostarpeet investoinneittain ovat:

Investointi 1 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen 5,3m€

Valtionavustuspäätös haetun mukaisesti, mutta toiminnallisesti poistetaan nuorten mielenterveyshyvinvoinnin kokonaisuudesta ICF-luokitukseen liittyvä osaamisen kehittäminen ja koulutus rahoittajan päätöksen mukaisesti.

Investointi 2 Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista 1,1m€

Valtionavustus saatiin haetun mukaisesti. Muutetaan toiminnallisesti työpakettia 3 elintapaohjauksen osalta siten, että elintapaohjauksen hoito- ja palveluketjukuvaus toteutetaan osana pitkäaikaissairaiden asiakaspolkua. Investoinnin 2 osalta riskinä on rahoituksen käyttöön liittyvät tiukat sääntelyt ja niiden yhteensovittaminen tavoitteiden sekä hankintaprosessien kanssa.

Investointi 3 Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta 0,317m€

Valtionavustuspäätös haetun mukaisesti, ei toiminnallisia muutoksia hakemukseen.

Investointi 4 Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot 1,875m€

Valtionavustuspäätöksellä myönnettiin 50 % avustusta haetusta summasta (haettu 3,596m€) Hakuvaiheen ohjeistus ja linjaukset olivat epäselviä eikä hakuvaiheessa tuotu esille, että digitaalisia ratkaisuja ei avustuksella voida kattaa.

Hankesuunnitelmaa esitetään muutettavaksi niin, että hakemukseen sisällytetty tekninen palvelualustaratkaisu karsiutuu pois. (Rahoittajan päätös). Tästä johtuen muutettaisiin myös henkilöstökulujen ja ostopalvelujen välistä kustannusrakennetta vastaamaan paremmin hankkeen tavoitteita.

Rahoituksen sidotun indikaattorin mukaisesti 35% kontakteista tulee hoitaa etänä sähköisin välinein. Tavoite on saavutettava 4/2025. Pohjois-Karjalan sähköisen asiointin aste on nyt 18,4%. Investointi 4 kohdalla on huomioitava, että sähköisen asiointin asteen mittaaminen aloitetaan ennakkotiedon mukaan jo 4/2024, mikä jättää varsin niukasti aikaa tavoitteen pääsyyn.